

'Ngài yêu thương chúng ta': Tông Huấn mới của Đức Thánh Cha Phanxicô về Trái Tim Chúa Giêsu

Thanh Quảng sdb - Alessandro Di Bussolo (Tin Vatican)

"Dilexit nos," Tông Huấn thứ tư của Đức Thánh Cha Phanxicô, tái hiện lại truyền thống và sự liên quan về tư tưởng "tình yêu nhân loại và thiêng liêng của trái tim Chúa Giêsu Kitô," kêu gọi đổi mới lòng sùng kính đích thực để không quên đi sự dịu dàng của đức tin, niềm vui phục vụ và lòng nhiệt thành của sứ mệnh.

"Ngài yêu thương chúng ta', Thánh Phaolô nói về Chúa Kitô (x. Rm 8:37), để chúng ta nhận chân ra rằng không có gì có thể "tách rời chúng ta" khỏi tình yêu Chúa (Rm 8:39)": Đó là khởi đầu của Tông Huấn thứ tư của Đức Thánh Cha Phanxicô, lấy chủ đề từ những lời mở đầu của Lá thư của thánh Phaolô "Dilexit nos".

Tông Huấn nói lên tình yêu nhân loại và thiêng liêng của Trái tim Chúa Giêsu Kitô: "Trái tim rộng mở của Người đã đi trước chúng ta và chờ đợi chúng ta, vô điều kiện, để trao ban cho chúng ta tình yêu và tình bạn của Người," Đức Thánh Cha viết trong phần giới thiệu. "Vì 'Ngài đã yêu chúng ta trước' (x. 1 Ga 4:10). Nhờ Chúa Giêsu, 'chúng ta đã biết và tin vào tình yêu mà Thiên Chúa dành cho chúng ta' (1 Ga 4:16)." **Đọc toàn văn tại đây:**

<https://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/publico/2024/10/24/0820/01635.html#in>.

Một Trái Tim làm thay đổi thế giới

Tình yêu của Chúa Kitô được thể hiện trong Thánh Tâm của Người

Trong xã hội của chúng ta, Đức Thánh Cha viết, “chúng ta đang chứng kiến sự gia tăng của nhiều hình thức tôn giáo khác nhau không liên quan gì đến mối quan hệ cá nhân với Thiên Chúa tình yêu” (87), trong khi Kitô giáo thường quên mất “những an ủi dịu dàng của đức tin, niềm vui phục vụ người khác, lòng nhiệt thành cam kết cá nhân đối với sứ mệnh” (88).

Đáp lại, Đức Thánh Cha đề xuất một suy tư mới về tình yêu của Chúa Kitô được thể hiện trong Thánh Tâm của Người. Ngài kêu gọi đổi mới “lòng sùng kính đích thực” (163) đối với Thánh Tâm, nhắc lại rằng trong Trái Tim của Chúa Kitô “chúng ta tìm thấy toàn bộ Phúc Âm” (89). Chính trong Trái Tim của Người, “cuối cùng chúng ta thực sự biết được chính mình và chúng ta học cách yêu thương” (30).

Thế giới dường như đã đánh mất trái tim của mình

Đức Thánh Cha Phanxicô giải thích rằng khi gặp gỡ tình yêu của Chúa Kitô, “chúng ta có khả năng tạo ra mối liên hệ huynh đệ, nhận ra phẩm giá của mỗi người và cùng nhau làm việc để chăm sóc ngôi nhà chung của chúng ta”, ĐTC lưu ý mối quan hệ giữa *Dilexit nos* và các Tông Huấn xã hội của ngài là *Laudato si'* và *Fratelli tutti* (217).

Và “trước sự hiện diện của Trái tim Chúa Kitô”, ngài cầu xin Chúa “thương xót thế giới khổ đau này” và tuôn tràn “kho báu ánh sáng và tình yêu của Người, để thế giới chúng ta, một thế giới đang tiến về phía trước bất chấp chiến tranh, chênh lệch kinh tế xã hội và việc xử dụng công nghệ, đe dọa nhân loại của chúng ta, có thể lấy lại được điều tối quan trọng và cần thiết nhất trong tất cả là trái tim” (31).

Khi công bố việc chuẩn bị tài liệu vào cuối Buổi tiếp kiến chung ngày 5/6/2024, Đức Thánh Cha đã làm sáng tỏ rằng chúng ta sẽ nên tốt lành khi suy ngẫm về nhiều khía cạnh khác nhau của tình yêu Chúa, điều này có thể soi sáng con đường đổi mới của Giáo hội và nói lên điều gì đó có ý nghĩa với một thế giới dường như đã đánh mất trái tim của mình”.

Tông Huấn này ra đời trong bối cảnh các lễ kỷ niệm 350 năm ngày Thánh Tâm Chúa Giêsu lần đầu tiên hiện ra với Thánh nữ Margaret Mary Alacoque vào năm 1673; lễ kỷ niệm sẽ kết thúc vào ngày 27 tháng 6 năm 2025.

Tâm quan trọng của việc quay về với trái tim

Mở đầu bằng một phần giới thiệu ngắn gọn và được chia thành năm chương, Tông Huấn về lòng sùng kính Thánh Tâm Chúa Giêsu kết hợp, như đã công bố vào tháng 6, “những suy tư quý giá của các văn bản Huấn quyền trước đây và một lịch sử lâu dài bắt nguồn từ Thánh Kinh, để tái đề xuất cho ngày nay, với toàn thể Giáo hội, lòng sùng kính thắm đẫm vẻ đẹp tâm linh này.”

Chương đầu tiên, “Tâm quan trọng của Trái tim” giải thích lý do tại sao cần phải “trở về với trái tim” trong một thế giới mà chúng ta bị cám dỗ trở thành “những người tiêu dùng vô độ và nô lệ cho các cơ chế của thị trường” (2). Chương này phân tích ý nghĩa của “trái tim”: Kinh thánh nói về nó như một cốt lõi “nằm ẩn dưới mọi vẻ bề ngoài” (4), một nơi mà những gì được thể hiện ra bên ngoài hoặc ẩn giấu không quan trọng; ở đó, chúng ta thực sự là chính mình (6). Trái tim dẫn đến những câu hỏi quan trọng: tôi muốn có ý nghĩa gì cho cuộc sống, sự lựa chọn hoặc hành động của mình? Tôi là ai trước mặt Thiên Chúa (8)?

Đức Thánh Cha chỉ ra rằng “sự coi thường” hiện tại của trái tim bắt nguồn từ chủ nghĩa duy lý Hy Lạp và tiền Kitô giáo, trong chủ nghĩa duy tâm hậu Kitô giáo và trong chủ nghĩa duy vật dưới nhiều hình thức khác nhau” nơi mà tư tưởng triết học lớn ưu tiên các khái niệm như “lý trí, ý chí hoặc tự do”.

Đức Thánh Cha viết: “Việc không dành chỗ cho trái tim... đã dẫn đến việc làm còi cọc ý tưởng về một trung tâm cá nhân, trong đó tình yêu, cuối cùng, là thực tại duy nhất có thể thống nhất tất cả những thực tại khác” (10).

Đối với Đức Thánh Cha Phanxicô, điều quan trọng là phải nhận ra rằng **“Tôi là trái tim của tôi, vì trái tim tôi là thứ tách biệt tôi, định hình bản sắc tâm linh của tôi và đặt tôi vào sự hiệp thông với những người khác” (14).**

'Thế giới có thể thay đổi bắt đầu từ trái tim'

Chính trái tim hợp nhất các mảnh vỡ và "làm cho mọi mối liên kết chân thực trở nên khả thi, vì một mối quan hệ không được định hình bởi trái tim thì không thể vượt qua được sự phân mảnh do chủ nghĩa cá nhân gây ra" (17).

Linh đạo của các thánh như Ignatius thành Loyola (chấp nhận tình bạn của Chúa là vấn đề của trái tim) và Thánh John Henry Newman (Chúa cứu chúng ta bằng cách nói với trái tim chúng ta từ Thánh Tâm của Người) dạy chúng ta, Đức Thánh Cha Phanxicô viết rằng "trước Trái Tim Chúa Giêsu, sống động và hiện diện, tâm trí chúng ta, được Chúa Thánh Thần soi sáng, phát triển trong sự hiểu biết về lời Người" (27). Điều này có hậu quả xã hội, vì "thế giới có thể thay đổi bắt đầu từ trái tim" (28).

'Hành động và lời yêu thương'

Chương thứ hai dành riêng cho hành động và lời yêu

thương của Chúa Kitô. Những hành động mà Người đối xử với chúng ta như những người bạn, cho thấy rằng Thiên Chúa "là sự gần gũi, lòng trắc ẩn và tình yêu dịu dàng" thể hiện rõ trong những cuộc gặp gỡ của Người với người phụ nữ Samaritanô, Nicôđêmô, gái mại dâm, người phụ nữ ngoại tình và người mù trên đường (35).

Ánh mắt của Người, "thấu suốt chiều sâu trái tim bạn" (39), cho thấy "Chúa Giêsu đã chú ý đến từng cá nhân và trên hết là đến các vấn đề và nhu cầu của họ" (40), theo cách "ngưỡng mộ những điều tốt đẹp mà Người nhận ra nơi chúng ta" - như Người nhận ra điều tốt đẹp nơi viên đại đội trưởng - ngay cả khi những người khác phớt lờ chúng (41).

Lời yêu thương hùng hồn nhất của Người là "bị đóng đinh trên Thập giá", sau khi đã khóc thương người bạn Ladarô và chịu đau khổ trong Vườn Ghết-sê-mani, nhận thức được cái chết khủng khiếp của Người "dưới tay những người mà Người đã yêu thương rất nhiều" (45, 46).

Màu nhiệm của một trái tim đã yêu thương chan hòa

Trong chương thứ ba, "Đây là trái tim đã yêu thương rất nhiều", Đức Thánh Cha nhắc lại cách Giáo hội suy ngẫm và đã suy tư về "màu nhiệm thánh thiện về Thánh Tâm Chúa". Ngài

nhắc đến Tông Huấn Haurietis aquas của Đức Piô XII, về lòng sùng kính Thánh Tâm Chúa Giêsu (1956). Ngài làm rõ “lòng sùng kính Trái Tim Chúa Kitô không phải là sự tôn kính một cơ quan riêng biệt ngoài Con Người Chúa Giêsu”, vì chúng ta tôn thờ “toàn thể Chúa Giêsu Kitô, Con Thiên Chúa làm người, được biểu trưng bằng hình ảnh làm nổi bật trái tim của Người” (48).

Hình ảnh trái tim bằng xương bằng thịt giúp chúng ta chiêm ngắm tình yêu của Trái Tim Chúa Giêsu Kitô không chỉ hiểu được lòng bác ái thiêng liêng mà còn mở rộng đến tình cảm của con người (61). Trái Tim của Người, Đức Thánh Cha Phanxicô tiếp tục, trích dẫn Đức Thánh Cha Benedict XVI, chứa đựng “tình yêu ba chiều”: tình yêu nhạy cảm của trái tim thể xác của Người và tình yêu thiêng liêng hai chiều của Người, cả con người và thần thiêng, trong đó chúng ta tìm thấy “cái vô hạn trong cái hữu hạn” (67).

Trái Tim Thánh Chúa Giêsu là sự tổng hợp của Phúc Âm

Đức Thánh Cha làm rõ rằng những thị kiến của một số vị thánh, đặc biệt là những vị thánh tôn sùng Trái Tim Chúa Kitô, “là nguồn khích lệ dồi dào và có thể chứng minh là rất có lợi”, nhưng “không phải là điều mà các tín hữu buộc phải tin như thể đó là Lời Chúa”.

Đồng thời, ngài nhắc nhở chúng ta, cùng với Đức Thánh Cha Piô XII, rằng lòng sùng kính này “không thể được cho là ‘có nguồn gốc từ những mặc khải riêng tư’”. Thay vào đó, “lòng sùng kính đối với trái tim Chúa Kitô là điều thiết yếu đối với đời sống Kitô hữu của chúng ta ở mức độ nó thể hiện sự cởi mở trong đức tin và sự tôn thờ của chúng ta đối với mầu nhiệm tình yêu thiêng liêng và nhân loại của Chúa” và “theo nghĩa này, chúng ta có thể một lần nữa khẳng định rằng Thánh Tâm là sự tổng hợp của Tin Mừng” (83).

Đức Thánh Cha kêu gọi đổi mới lòng sùng kính đối với Trái tim Chúa Kitô, đặc biệt là để chống lại “những biểu hiện mới của một nền linh đạo phi thân xác” đang gia tăng trong xã hội (87). Ngài nói rằng, điều cần thiết là phải quay trở lại “sự tổng hợp nhập thể của Tin Mừng” (90) trước “các cộng đồng và mục tử quá bận rộn với các hoạt động bên ngoài, các cải cách cơ cấu không liên quan

đến Tin Mừng, các kế hoạch tái tổ chức âm ảnh, các dự án thế gian, cách suy nghĩ thế tục và các chương trình bắt buộc” (88).

Kinh nghiệm về 'một tình yêu hiến mình làm của ăn thức uống'

Trong hai chương cuối, Đức Thánh Cha Phanxicô nhấn mạnh hai khía cạnh mà lòng sùng kính Thánh Tâm nên kết hợp để “nuôi dưỡng chúng ta và đưa chúng ta đến gần hơn với Phúc âm”: kinh nghiệm tâm linh cá nhân, và cam kết truyền giáo và cộng đồng.

Trong chương thứ tư, “Một tình yêu hiến mình làm của ăn thức uống”, ngài xem lại Kinh thánh, và cùng với những Kitô hữu đầu tiên, nhận ra Chúa Kitô và cạnh sườn bị đâm thấu của Người trong “người mà họ đã đâm thấu”, một lời tiên tri trong sách Zechariah trong đó Thiên Chúa ám chỉ chính Ngài như một nguồn suối tuôn tràn cho dân chúng, để thỏa mãn cơn khát tình yêu của Thiên Chúa, “để thanh tẩy họ khỏi tội lỗi và sự ô uế” (95).

Nhiều Giáo phụ đã đề cập đến “cạnh sườn bị thương của Chúa Giêsu như nguồn nước của Chúa Thánh Thần” - đặc biệt là Thánh Augustine, người “mở đường cho lòng sùng kính Thánh Tâm như là nơi gặp gỡ cá nhân của chúng ta với Chúa” (103).

Dần dần, gương mặt bị thương tích này, Đức Thánh Cha nhớ lại, “bắt đầu gắn liền với Trái tim của Người” (109) và ngài liệt kê một số phụ nữ thánh thiện “khi kể lại những trải nghiệm của họ khi gặp Chúa Kitô, đã nói về việc nghỉ ngơi trong trái tim Chúa như nguồn sống và sự bình an nội tâm (110)”.

Trong số những người được sùng mô hiện nay, Tông Huấn đầu tiên đề cập đến Thánh Phanxicô đệ Sales, người trình bày đề xuất tâm linh của mình với “một trái tim duy nhất bị hai mũi tên đâm thủng” (118).

Những lần hiện ra với Thánh Margaret Mary Alacoque

Dưới ảnh hưởng của linh đạo này, Thánh Margaret Mary Alacoque đã kể lại những lần hiện ra của Chúa Giêsu tại Paray-le-Monial, giữa cuối tháng 12 năm 1673 và tháng 6 năm 1675. Cốt lõi của Tông Huấn được truyền tải đến chúng ta có thể được tóm tắt trong những lời mà Thánh nữ Margaret đã đón nhận: “Đây là trái tim đã yêu thương con người đến nỗi không tiếc bất cứ thứ gì,

thậm chí còn tự làm trống rỗng và tiêu hủy chính mình để cho họ thấy tình yêu của Chúa” (121).

Các thánh Têrêsa thành Lisieux, Ignatius thành Loyola và Faustina Kowalska

Dilexit nos tiếp tục nói về Thánh Têrêsa thành Lisieux, người đã mô tả Chúa Giêsu là Đấng “có trái tim đập đồng nhịp với trái tim nữ thánh” (134); và về những lá thư của thánh nhân gửi cho Sơ Marie, giúp tránh tập trung lòng sùng kính Thánh Tâm vào sự đau khổ, “vì một số người đã trình bày sự đền bù chủ yếu dưới dạng tích lũy các hy sinh và việc làm tốt”. Thay vào đó, “Têrêsa, về phần mình, trình bày sự tin tưởng như là lễ vật vĩ đại nhất và tốt nhất, làm đẹp lòng trái tim Chúa Kitô” (138).

Đức Thánh Cha Phanxicô cũng dành một số đoạn trong Tông Huấn cho vị trí của Thánh Tâm trong lịch sử của Dòng Tên, nhấn mạnh rằng trong cuộc Linh thao của mình, Thánh Ignatius thành Loyola gợi ý cho những người theo phương pháp này “hãy bước vào Trái tim Chúa Kitô” trong một cuộc đối thoại từ trái tim đến trái tim.

Vào tháng 9 năm 1871, ngài lưu ý, Cha Pieter Jan Beckx đã thánh hiến Dòng cho Thánh Tâm Chúa Giêsu; và Cha Pedro Arrupe cũng đã làm như vậy một lần nữa vào năm 1972 (146).

Đức Thánh Cha Phanxicô nhớ lại, những kinh nghiệm của Thánh Faustina Kowalska đã đề xuất lại lòng sùng kính “bằng cách nhấn mạnh rất nhiều đến cuộc sống vinh quang của Chúa phục sinh và lòng thương xót của Người”; và được khai triển bởi những suy tư này, Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II cũng “liên kết chặt chẽ những suy tư của mình về lòng thương xót của Chúa với lòng sùng kính Trái tim Chúa Kitô” (149).

Nói về “lòng sùng kính an ủi”, Tông Huấn giải thích rằng khi nhìn thấy những dấu chứng của Cuộc Khổ nạn được bộc lộ bởi trái tim của Đấng Phục sinh, “thì tự nhiên các tín hữu muốn đáp lại không chỉ sự tuôn đổ tình yêu bao la này, mà còn cả sự đau khổ mà Chúa đã chọn chịu đựng vì tình yêu đó” (151).

Đức Thánh Cha Phanxicô cũng yêu cầu “không ai coi thường lòng sùng kính nhiệt thành của dân thánh trung thành của Thiên Chúa, những người trong lòng đạo đức bình dân của mình tìm cách an ủi Chúa Kitô” (160). Thiên Chúa, ĐTC nói, “ban cho

chúng ta sự an ủi 'để chúng ta có thể an ủi những người đang trong bất kỳ đau khổ nào, với sự an ủi mà chính chúng ta được Thiên Chúa an ủi'" (162).

Lòng sùng kính Trái Tim Chúa Kitô đưa chúng ta đến với anh chị em

Chương thứ năm và cũng là chương cuối của Tông Huấn "Tình yêu vì Tình yêu", phát triển chiều kích cộng đồng, xã hội và truyền giáo của bất kỳ lòng sùng kính đích thực nào đối với Trái Tim Chúa Kitô, vì nó "đẫn chúng ta đến với Chúa Cha", cũng "gửi chúng ta đến với anh chị em của chúng ta" (163). Thật vậy, tình yêu dành cho anh chị em của mình là cử chỉ lớn nhất mà chúng ta có thể dành cho Ngài "để đáp lại tình yêu bằng tình yêu" (166).

Nhìn vào lịch sử của linh đạo, Đức Thánh Cha nhớ lại rằng cam kết truyền giáo của Thánh Charles de Foucauld đã biến ngài thành một "người anh em hoàn vũ": "Để cho mình được hình thành bởi trái tim Chúa Kitô, ngài đã tìm cách che chở toàn thể nhân loại đau khổ trong trái tim anh em của mình" (179).

Đức Thánh Cha Phanxicô sau đó nói về "sự đền bù": như Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II đã giải thích, "bằng cách cùng nhau phó thác cho trái tim Chúa Kitô, 'trên đồng đồ nát do lòng hận thù và bạo lực tích tụ, nền văn minh tình yêu vô cùng mong muốn, Vương quốc của trái tim Chúa Kitô, có thể được xây dựng'" (182).

Sứ mệnh khiến thế giới phải yêu thương

Tông Huấn một lần nữa xác tín lại với Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II rằng "Việc tận hiến cho trái tim Chúa Kitô 'phải được nhìn nhận trong mối quan hệ với hoạt động truyền giáo của Giáo hội, vì nó đáp lại mong muốn của trái tim Chúa Giêsu là truyền bá khắp thế giới, thông qua các chi thể của Thân thể Người, sự cam kết hoàn toàn của Người đối với Vương quốc.' Kết quả là, 'thông qua chứng tá của các Kitô hữu, 'tình yêu sẽ được đổ vào trái tim con người, để xây dựng Thân thể Chúa Kitô, tức là Giáo hội, và xây dựng một xã hội công lý, hòa bình và tình huynh đệ'" (206).

Để tránh nguy cơ lớn, được Thánh Giáo hoàng Phaolô VI nhấn mạnh, "giữa tất cả những điều chúng ta nói và làm, chúng ta

không thể mang lại một cuộc gặp gỡ vui tươi với tình yêu của Chúa Kitô, Đấng ôm ấp và cứu rỗi chúng ta” (208), chúng ta cần “những nhà truyền giáo đang yêu và bị Chúa Kitô mê hoặc, cảm thấy có nghĩa vụ phải chia sẻ tình yêu đã thay đổi cuộc sống của họ” (209).

Lời cầu nguyện của Đức Thánh Cha Phanxicô

Văn bản kết thúc bằng lời cầu nguyện này của Đức Thánh Cha Phanxicô:

“Cha cầu xin Chúa Giêsu Kitô ban Thánh Tâm của Người cho chúng ta và tiếp tục tuôn đổ những dòng nước hằng sống chữa lành những vết thương mà chúng ta đã gây ra, củng cố khả năng yêu thương và phục vụ người khác của chúng ta, và truyền cảm hứng cho chúng ta cùng nhau tiến tới một thế giới công bằng, đoàn kết và huynh đệ. Cho đến ngày chúng ta sẽ vui mừng cùng nhau cử hành bữa tiệc của vương quốc thiên đàng trước sự hiện diện của Chúa phục sinh, Đấng hòa hợp mọi khác biệt của chúng ta trong ánh sáng tỏa ra liên tục từ trái tim rộng mở của Người. Nguyện xin Người được chúc tụng mãi muôn đời” (220).

